

ΑΘΗΝΑΪΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3—
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ „ „ 3:50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 15
29—Γραφείον ὁδ. Βουλῆς—29

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

καὶ περὶ τοῦ τρόπου δι' οὗ ἐπιτελεῖται ἄχρι
σήμερον ἐν Ἀνατολῇ.

(Συνέχεια, ἴδε ἀριθ. 11).

Καὶ ἐκάλεσαν τὴν Ῥεβέκκαν, καὶ εἶπον πρὸς αὐτὴν, ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; Ἡ δὲ εἶπεν ὑπάγω.

Οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ εὐγενεῖς τοῦ Ἰσραὴλ δὲν ἦσαν μᾶλλον αὐστηροὶ περὶ τὴν ἐθιμοταξίαν ταύτην τοῦ γάμου. Ὅτε ὁ Δαβὶδ ἤκουσεν ὅτι ὁ Νάβαλ ἀπέθανεν, ἔστειλεν ἀπεσταλμένους πρὸς τὴν Ἀβιγαίαν διὰ νὰ λάβῃ αὐτὴν γυναῖκα εἰς ἑαυτόν. «Καὶ ἐλθόντες οἱ δούλοι τοῦ Δαβὶδ πρὸς τὴν Ἀβιγαίαν, εἰς τὸν Κάρμηλον, ἐλάλησαν πρὸς αὐτὴν, λέγοντες, ὁ Δαβὶδ ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σέ, διὰ νὰ σὲ λάβῃ γυναῖκα, εἰς ἑαυτόν. Καὶ ἐσηκώθη, καὶ προσεκύνησε κατὰ πρόσωπον ἕως ἐδάφους, καὶ εἶπεν, ἰδοὺ, ἅς ἦναι ἡ δούλη σου Δεράπαινα διὰ νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τῶν δούλων τοῦ Κυρίου μου». (Α΄. Σαμ. κε΄, 40, 41). Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Οὐρία, ὁ αὐτὸς ἡγεμὼν, «ἀφοῦ παρήλθον αἱ ἡμέραι τοῦ πένθους τῆς γυναικὸς του, ἀπέστειλε καὶ παρέλαβεν αὐτὴν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἔγεινε γυνὴ αὐτοῦ». (Β΄. Σαμ. ια΄, 27). Τοῦτο ἀκριβῶς ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν τρόπον καθ' ὃν οἱ ἀνκτολικοὶ ἡγεμόνες γενικῶς σχηματίζουσι τὰ συζυγικὰ αὐτῶν ἐπιγαμίας καὶ νῦν. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀβυσσηνίας στέλλει ἀξιωματικόν τινα εἰς τὸν οἶκον ὅπου ἡ κυρία κατοικεῖ, ἵνα ἀναγγεῖλῃ εἰς αὐτὴν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ αὐτὴν ταχέως ἐν τῷ ἀνακτόρῳ αὐτοῦ. Τότε αὐτὴ ἐνδύεται κομψότατα, καὶ ἀμέσως ὑπακούει. Ὅταν δὲ φθάσῃ ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς προσδιορίζει εἰς αὐτὴν χωριστὴν κατοικίαν εἰς τὰ ἀνάκτορα κατὰ τὴν ἐκλογὴν αὐτῆς. Στενωτάτῃ δὲ ὁμοίότητι πρὸς τὸν γάμον γίνεται ὅταν ὁ βασιλεὺς κάμη αὐτὴν *iteghe* ἢ βασιλίссαν· διότι τότε εἶτε ἐν τῇ ἀλλῇ ἢ ἐν τῷ στρατοπέδῳ εὐρισκόμε-

νος διατάττει ἓνα τῶν κριτῶν νὰ διακηρύξῃ ἐν τῇ παρουσίᾳ του, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐξελέξατο τὴν δούλην του, ὀνομάζων αὐτὴν διὰ βασιλίссαν· τότε ὁ στέφανος τίθεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς, ἀλλ' αὐτὴ δὲν στέφεται.

Ἐν τῇ ἀρχαιότητι αἱ γυναῖκες δὲν ἐλάμβανον οὐδὲν μερίδιον ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας ὅτε ὑπᾶνδρεύοντο, ἀλλ' ἠγοράζοντο ὑπὸ τῶν συζύγων αὐτῶν, τῶν ὁποίων τὰ δῶρα εἰς τοὺς συγγενεῖς τῆς γυναικὸς ἐκαλοῦντο ἢ προίξ αὐτῆς. Οὕτως εὐρισκόμεν τὸν Συχέμ διαπραγματευόμενον περὶ τῆς νύμφης τοῦ Δεῖνας. «Εἶπε δὲ ὁ Συχέμ πρὸς τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς· ἅς εὖρω χάριν ἔμπροσθέν σας· καὶ ὅτι εἶπατε εἰς ἐμὲ θέλω δώσει. Ζητήσατε παρ' ἐμοῦ ὅσην προίκα θέλετε, καὶ ὅσα χαρίσματα, καὶ θέλω δώσει αὐτά, καθὼς ἠθέλετέ μοι εἰπεῖ· μόνον δότε μοι τὴν κόρην εἰς γυναῖκα». (Γεν. λδ΄, 11). Ἡ δὲ συνήθεια αὕτη εἰσέτι διατηρεῖται ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Συχέμ· διότι ὅταν νέος τις ἀραψ ἐπιθυμῇ νὰ συζευθῇ πρέπει ν' ἀγοράσῃ τὴν γυναῖκά του· καὶ τούτου ἕνεκα οἱ πατέρες, μεταξύ τῶν Ἀράβων, οὐδέποτε ἄλλοτε εἰσὶν εὐτυχέστεροι εἰμὴ ὅταν ἔχωσι περισσοτέρας θυγατέρας. Αὗται λογίζονται ὡς τὰ κυριώτερα πλοῦτη ἐνός οἴκου. Ἀραψ τις μνηστὴρ προσφέρει 50 πρόβατα, 6 καμήλους ἢ δωδεκάδα ἀγελάδων. Ἐὰν αὐτὸς δὲν εἴναι ἀρκετὰ πλούσιος ἵνα κάμη τοιαύτας προσφορὰς προτείνει νὰ δώσῃ φορβάδα ἢ πωλάριον, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ προσφορᾷ ταύτῃ τὴν ἀξίαν τῆς νέας γυναικὸς, τὸ γένος τῆς οἰκογενείας τῆς, καὶ τὰς ἰδίας αὐτοῦ περιστάσεις. Ὅταν ἀμφότερα τὰ μέρη συμφωνήσωσι τὸ συμβόλαιον γράφεται ὑπ' ἐκείνου ὅστις ἐνεργεῖ ὡς καθὴς ἢ κριτῆς μεταξύ τῶν ἀράβων τούτων. Εἰς τινὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς μέτρον τι σίτου ῥητῶς ἀναφέρεται ἐν τοῖς συμβολαίοις ὡς ἀκίς ἀγοράζωσι παλλακίδας ἢ προσκαίρους συζύγους, ἐκτὸς τῆς χρηματικῆς ποσότητος ἧτις διημολογεῖται ἐν εἴδει προίκος. Ἡ συνήθεια αὕτη εἶνε πιθανῶς τῶσφ ἀρχαία

ὄσω ἢ παλλάκευσις μεθ' ἧς συνδέεται· καὶ ἂν ἔχη οὕτως, αὕτη θέλει ἴσως ἐξηγήσει τοῦ προφήτου Ὡσηε τὴν μίσθωσιν γυναικὸς τινος τούτου τοῦ εἴδους διὰ 15 ἀργύρια, καὶ ἐν χομὸρ κριθῆς, καὶ ἡμίτη χομὸρ κριθῆς. (Ὡσηε γ', 2). Ὅτε δὲ ὁ ὑποτιθέμενος σύζυγος δὲν ἦτον ἱκανὸς νὰ δώσῃ προῖκα τινὰ προσέφερε ἄλλο τι ἰσοδύναμον. Ὁ πατριάρχης Ἰακώβ ὅστις ὑπῆγεν εἰς τὸν Λάβαν μετ' ἑαυτὸν τὴν ὁδοπορικὴν του ῥάβδον, προσηνέχθη νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτὸν ἑπτὰ ἔτη διὰ τὴν Ῥαχὴλ, πρότασιν τὴν ὁποίαν ὁ Λάβαν ἐδέξατο. Ὁ Σκούλ ἀντὶ προικὸς ἀπήτησεν ἀπὸ τοῦ Δαβὶδ 100 ἀκροβυστίας Φιλισταίων, ὑπὸ τὴν πρόφασιν τοῦ νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς ἐχθροὺς του. Ἡ συνήθεια αὕτη διατηρεῖται μέχρι σήμερον· διότι εἰς τινὰ μέρη δίδουσι τὰς θυγατέρας των εἰς γάμον εἰς τὸν μᾶλλον Ῥωμαλαῖον, ἢ εἰς ἐκείνους οἵτινες ἠδύνατο νὰ φέρωσιν εἰς τοὺς γονεῖς, ὅσον τὸ δυνατόν, περισσοτέρας κεφαλᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν τῆς φυλῆς ἐκείνης, μεθ' ἧς τυχὸν ἦσαν εἰς πόλεμον. Ἀναφέρεται περὶ τινος ἔθνους τῆς Καρμανίας ὅτι μεταξὺ αὐτῶν οὐδενὶ ἐπετρέπετο νὰ λάβῃ γυναῖκα, ἐὰν μὴ πρῶτον ἔφερῃν εἰς τὸν βασιλέα τὴν κεφαλὴν ἐνὸς ἐχθροῦ. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες συνειθίζον ν' ἀγοράζωσι τὰς γυναικάς των· ἀλλὰ πολὺ γρήγορα ἤρχισαν ν' ἀμελῶσι τὴν βάρβαρον αὐτῶν ἀγένειαν, καὶ ἡ ἀηδὴς αὕτη πράξις ἐπαύσατο, ἢν ἀντικατέστησεν ἡ συνήθεια τοῦ προικοδοτεῖν τοὺς γαμβροὺς των. Ὡσαύτως οἱ Ῥωμαῖοι, κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς ἱστορίας των, ἠγόραζον τὰς γυναικάς των· ἀλλ' ὕστερον ἀπῆλθον παρὰ τῆς γυναικὸς μερίδιον ἐκ τῆς πατρικῆς περιουσίας ὅπως δι' αὐτοῦ ἠδύνατο ὁ ἀνὴρ νὰ φέρῃ εὐκολώτερον τὰ βάρη τῆς γαμικῆς καταστάσεως.

Τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου ἐγίνετο ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς τῆς γυναικὸς ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν διοικητῶν τῆς πόλεως ἢ τοῦ δήμου. Ὁ τρόπος τοῦ νυμφεύσεσθαι ἦτο διάφορος. Ἐνίοτε ὁ ἀνὴρ θάτων νόμισμα τι ἐν τῇ χειρὶ τῆς γυναικὸς ἐνώπιον μαρτύρων ἔλεγεν, «Ἔσο συζευγμένη μετ' ἐμοῦ κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἰσραὴλ» ἢ ἐγίνετο τοῦτο ἐγγράφως περιέχον τὰς αὐτὰς λέξεις μετ' τὴν προσθήκην τοῦ ὀνόματος τῆς γυναικὸς, τὸ δὲ ἐγγράφον ἐδίδοτο τῇ γυναικὶ ἐνώπιον μαρτύρων ἢ ἄλλως διὰ συμβιώσεως, ὅταν ὁ νόμος καθίστανεν ὑπόχρεον τὸν ἀνδρὰ νὰ νυμφευθῇ ἐκείνην τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀτιμάσει, ἐὰν ὁ πατὴρ αὐτῆς συγκατετίθετο. Εἶχον προσέτι διαφόρους τύπους τοῦ μνηστεύειν ἐν Ἑλλάδι· εἰς τούτων ἀναφέρεται ὑπὸ Κλήμεντος τῆς Ἀλεξανδρείας ἐκ τοῦ Μεάνδρου: «Σοὶ δίδω ταύτην τὴν θυγατέρα μου ἵνα σὲ κάμῃ πατέρα τέκνων νομίμως γεγεννημένων». Κατὰ τὸν Ξενοφῶντα ἡ προῖξ ἐνίοτε ἐμνημονεύετο· διότι ὅτε ὁ Κυαξάρης ἐμνήστευσε τὴν θυγατέρα του εἰς τὸν Κῦρον ἀπετάθη πρὸς αὐτὸν διὰ τῶν λέξεων τούτων. «Δίδωμί σοι, Κῦρε, τὴν γυναῖκα ταύτην, θυγατέρα μου οὔσαν, μετὰ πάσης τῆς Μηδίας διὰ προῖκα αὐτῆς».

Οἱ διὰ χρημάτων γάμοι, ἢ αἱ συμβολαιογραφικαὶ

πράξεις, ἐπετελοῦντο διὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ὑπὸ τινὰ σκηνὴν ἢ παραπέτασμα ἐπὶ τούτῳ ἀνεγειρόμενον. Ἐνδον τούτου τοῦ θαλάμου ὁ νυμφίος συνειθίζε νὰ εἰσέρχεται μετὰ τῆς νύμφης ἵνα δύνηται νὰ συνομιλῇ μετ' αὐτῆς οἰκειότερον· τοῦτο ἐθεωρεῖτο ὡς τις τελετὴ τῆς ἐπικυρώσεως τοῦ γάμου. Ἐνόσω ὁ νυμφίος ἦν ἐκεῖ οὐδενὶ ἐπετρέπετο νὰ εἰσέλθῃ.

(ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος]

Τὰ δὲ κατὰ περίστασιν συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος εἶνε· ἠ) Ἡ ἀπολογία Σωκράτους· θ) Κρίτων, ὧν τὸ περιεχόμενον καὶ τὸ περὶ ὃ στρέφονται ζήτημα γνωστὸν τοῖς πᾶσι, διότι διδάσκωνται εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ γυμνάσια. ι) Ἰων περὶ Ἰλιάδος ἢ περὶ ποιητικῆς ἐρμηνείας καὶ ἐνθουσιασμοῦ· ια) Ἰππίας ὁ νεώτερος ἢ περὶ ψεύδους· ιβ) Ἰππαρχος ἢ περὶ φιλοκερδοῦς· ιγ) Μίνως ἢ περὶ νόμου εἰς βιβλία δώδεκα, τοῦτο καθὼς καὶ τὸ τοῦ Ἰππαρχοῦ ἀποδίδονται ὑπὸ τινων εἰς τὸν Σίμωνα τὸν σκυτοτόμον· ιδ) Ἀλκιβιάδης ἢ περὶ προσοχῆς (οὗτος θεωρεῖται νόθος). Τὰ δὲ πλαγίως παραστατικά εἶνε· ιε) Θεαίτητος ἢ περὶ ἐπιστήμης, ἐνθα δὲν μανθάνει τις τί εἶνε ἐπιστήμη, ἀλλὰ τί δὲν εἶνε, τουτέστιν ἐξετάζεται ἀρνητικῶς· ις) Γοργίας, ἢ ῥητορικῆ, ἐν ᾧ καταστρέφεται ἡ ῥητορικὴ ὄψις ὡς πρὸς τὴν ἐπιστήμην· οἱ δὲ σοφισταὶ δὲν εἶνε κάτοχοι τῆς ἀληθοῦς τέχνης, ἀλλὰ φθάνουσι μόνον εἰς τὸ γίγνεσθαι καὶ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ὄψιν· ιζ) Σοφιστής ἢ περὶ ὄντος, ὅστις συνέχεται μετὰ τῆς περὶ τῶν ἰδεῶν διδασκαλίας· ιη) Πολιτικοὶ ἐπιγραφομένοι ἢ περὶ βραβυλικῆς· ἢ τοῦ πολιτικοῦ τέχνη εἶνε ἡ βασιλικὴ τέχνη, τουτέστιν οὔτε οἰκονομικὴ τέχνη οὔτε ἡ τοῦ δικαίου, ἀλλ' ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ πρέπει νὰ ἦνε κάτοχος τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης, καὶ ἐν γένει ἢ τῆς πολιτείας· ἔννοια τοῦ Πλάτωνος περιστρέφεται περὶ τόδε τὸ δόγμα· ὅτι οἱ αἰδίοι νόμοι τῆς ἀληθείας, ἢ τελειότης καὶ ἀρμονία, πρέπει νὰ ἐνεργῶσιν οὕτως εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας, ὅπως ἐπραγματοποίησεν αὐτὸς ὁ δημιουργὸς εἰς τὸ σύμπαν· τοῦτο δὲ τότε μόνον εἶναι κατορθωθῆ, ὅτε οἱ βασιλεῖς φιλοσοφῶσιν (ὡς τὸ ἐννοεῖ ὁ Πλάτων) ἢ οἱ φιλόσοφοι βασιλεύσωσιν.

Ἡ πολιτεία τοῦ Πλάτωνος εἶνε προῖον ἰδεῶδες τῆς ὑψηπέτου φαντασίας αὐτοῦ· καὶ δὲν εἶνε μὲν ἀπίθανον ὅτι σκοπὸν εἶχε διὰ νέας διοργανώσεως τῆς κοινωνίας νὰ σώσῃ τὴν σφόδρα παρακμαζούσαν ἐποχὴν αὐτοῦ, ἀλλ' αἱ ἰδέαι αὐτοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐκτελεσθῶσιν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸ ἀδύνατον κατανοήσας εἰπέ που ἐν αὐταῖς, ὅτι οἱ Θεοὶ πρέπει ν' ἀναδιοργανώσωσι τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν ἐφαρμωσθῶσιν αἱ πολιτεαί, καὶ οὕτω καταστῶσιν οἱ ἀνθρώποι εὐδαίμονες· ιθ) Συμπόσιον ἢ περὶ ἔρωτος· ὅτι δ' ἄλ. ἔρωσ εἶνε ἡ κλίσις πρὸς πᾶν ἐνάρετον ἢ καλὸν, ἢ ὅτι πᾶν ὅ,τι παράγεται, παράγεται δι' αὐτοῦ, ὁ ἔρωσ ἔχει τελι-